

Handläggare
Ali Akbar Avin
Sedin Caroline

Datum
2018-11-16

Diarienummer
UBN-2018-6709

Utbildningsnämnden

Förtydligande i reglemente för skolskjuts och andra elevresor

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslås besluta

att fastställa förslag till reviderat reglemente för skolskjuts och andra elevresor

Bakgrund

Förtydliganden föreslås i skolskjutsreglemente med anledning av att vissa delar varit svårtolkade.

Föredragning

Föreslagna ändringar i texten innebär endast förtydliganden av rättigheter, ingen ändring i sak. Nedan sammanfattas föreslagen och i bilaga redovisas hela förslaget till reviderat reglemente för skolskjuts och andra elevresor.

Förslag på ändringar i reglementet:

- Ta bort texten om det kommunala beslutet om att skolskjuts även innefattar deltidsverksamhet eftersom detta inte gäller längre. Elever i förskoleklass har en lagstadgad rätt till skolskjuts, vilket i och med förra revideringen står i reglementet.
- Definitionen av skolskjutsområde förtydligas till att vara det geografiska området som hör till den skola dit *skolskjutsen* går istället för dit skolbussen går, eftersom skolskjuts även kan innefatta taxi.
- I definition av hemmet förtydligas att korttidsboende, familjehem samt stöd-/kontaktfamilj jämställs med hemmet *om boendet är varaktigt och resa till och från skolan inte tillgodoses på annat sätt*. Med annat sätt kan innebära exempelvis att reseersättning ges från annan förvaltning/organisation.
- Definitionen av *vårdnadshavare* tas bort eftersom nuvarande definition inte fyller något syfte och vårdnadshavare är ett allmänt vedertaget begrepp.
- Definitionen av växelvis boende föreslås förtydligas till att avse när "eleven bor ungefär lika mycket hos vardera vårdnadshavare i ett regelbundet mönster".

- Förtydliga att beslut fattas efter individuell prövning under "Beslut om skolskjuts" i avsnitt 1.4.
- Lägga till att *resa vid växelvis boende inte anordnas till en vårdnadshavare i annan kommun* under *Övriga regler, Växelvis boende*.
- Använda begreppet "eleven" genomgående i reglementet.

Konsekvenser för barn/elever

Revideringen innebär endast förtydliganden ingen ändring av rätten till skolskjuts eller elevresa.

Ekonomiska konsekvenser

Inte relevant i detta ärende.

Utbildningsförvaltningen

Birgitta Pettersson
Utbildningsdirektör

REGLEMENTE FÖR SKOLSKJUTS OCH ANDRA ELEVRESOR

**FÖRSKOLEKLASS, FRITIDSHEM
GRUNDSKOLA, GRUNDSÄRSKOLA,
GYMNASIESKOLA OCH
GYMNASIESÄRSKOLA**

Beslutat i kommunfullmäktige 1995-11-27 (§228)

Reviderat av kommunstyrelsen 1999-01-13 (§21), av gatu-

och trafiknämnden 2003-03-05 (§64), 2006-06-15 (§93),

2008-05-22 (§56) och 2011-06-15 (§69) av barn- och

ungdomsnämnden 2013-06-13 ([§154](#)) samt av

utbildningsnämnden 2015-12-16 ([§244](#)), 2017-10-25 (§149)

och 2018-03-21 (§ 29)

Innehållsförteckning

1	Skolskjuts för elever inom förskoleklass, fritidshem, grundskola, grundsärskola och gymnasiesärskola.....	3
1.1	Styrdokument	3
1.2	Definitioner	4
1.3	Rätt till skolskjuts.....	5
1.4	Övriga regler för skolskjuts.....	7
2	Elevresa för elever inom förskoleklass och grundskola.....	9
2.1	Styrdokument	9
2.2	Definitioner	9
2.3	Rätt till elevresa.....	9
2.4	Övriga regler för elevresa.....	10
3	Elevresa för elever inom gymnasieskola.....	12
3.1	Styrdokument	12
3.2	Definitioner	12
3.3	Rätt till elevresa för gymnasieelever	12
3.4	Övriga regler för elevresa för gymnasieelever	13

1 Skolskjuts för elever inom förskoleklass, fritidshem, grundskola, grundsärskola och gymnasiesärskola

1.1 Styrdokument

a. Lag

Hemkommunen (i de flesta fall folkbokföringskommunen) är skyldig att anordna skolskjuts för sina elever.

Rätten till kostnadsfri skolskjuts i förskoleklass, grundskolan och grundsärskolan regleras i 9 kap. 15 b och 21 a §§, 10 kap. 32 och 40 §§ samt 11 kap. 31 och 39 §§ skollagen (2010:800). För gymnasiesärskolan finns regler om skolskjuts i 18 kap. 30 och 35 §§ nämnda lag.

Av nämnda bestämmelser framgår att elever i förskoleklass, grundskola, grundsärskola och gymnasiesärskola med **offentlig huvudman** har rätt till kostnadsfri skolskjuts från en plats i anslutning till elevens hemtill den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka, om sådan skjuts behövs med hänsyn till:

- färdvägens längd
- trafikförhållanden
- elevens funktionsnedsättning
- någon annan särskild omständighet

Denna rätt gäller inte elever som väljer att gå i en annan skolenhet än den där kommunen annars skulle ha placerat dem. I de fall då det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter ska kommunen dock anordna skolskjuts även i dessa fall.

Hemkommunen ska anordna skolskjuts för elever som går i en fristående förskoleklass, grundskola och grundsärskola inom kommunen i de fall det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter.

I 9 kap. 15 c §, 10 kap. 33 §, 11 kap. 32 § och 18 kap. 31 § skollagen finns bestämmelser om skolskjuts i vissa fall för elever som går i en annan kommun än hemkommunen.

b. Förordningar

Förordningen (1970:340) om skolskjutsning anger regler och ansvar för de särskilt anordnade skolskjutsarna.

I förordningen (1994:1297) om vilotider vid vissa vägtransporter inom landet finns bl.a. bestämmelser om kör- och vilotider samt tidböcker vid skolskjutsning.

I trafikförordningen (1998:1276) anges bl.a. vilka regler som gäller för bältesanvändning och var det ska finnas information om antalet tillåtna passagerare i fordon.

c. Föreskrifter

Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter (1988:17) om skolskjutsning anger vad som ska beaktas vid planering och anordnande av skolskjutsning.

I Vägverkets föreskrifter om användning av bilbälten och särskilda skyddsanordningar för barn (VVFS 2006:135) anges hur bilbälten och skyddsanordningar ska användas.

I Vägverkets föreskrifter om bilar och släpvagnar som dras av bilar (VVFS 2003:22) finns bl.a. regler för skyltars utformning på skolskjutsfordon och krav på bältesutrustning i bussar.

d. Kommunala beslut om skolskjuts

Det finns kommunala riktlinjer för trafiksäkerhetsåtgärder rörande skolvägar för elever i förskoleklass och grundskola (KF 2001-01-31, § 17).

~~Skolskjuts innefattar både skjutsar till grundskolan, grundsärskolan och deltidsverksamhet. Med deltidsverksamhet avses den 3-timmarsverksamhet som kommunen är skyldig att erbjuda alla sexåringar inom förskoleklass (KS 1999-01-13, § 21).~~

Ersättning för elever med fritidshemsplacering

Om elev i gymnasiesärskolan av kommunen anvisats fritidshem utom gångavstånd från skolan utgår ersättning för resa eller särskilt anordnad transport mellan skolan och fritidshemmet.

Dessa elever medges även kostnadsfria resor från fritidshemmet till bostaden under förutsättning att dessa samordnas med resorna för andra elever i gymnasiesärskolan eller grundsärskolan.

Elever med färdtjänst

För elever med rätt till studiehjälp som beviljats färdtjänst ska resan mellan bostad och skola anordnas av skolan, varför färdtjänst ej får användas för dessa resor.

1.2 Definitioner

Med **skolskjuts** avses transporter som anordnas av kommunen enligt skollagen, skolskjutsförordningen och kommunala beslut för elever i förskoleklass, grundskola, grundsärskola och gymnasiesärskolan mellan hemmet och skolan, och/eller skolskjutshållplatsen, om sådan skjuts behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller någon annan särskild omständighet. Se under avsnitt 1.4 *Övriga regler för skolskjuts* för former för skolskjuts.

Med **elevresa** avses kostnadsfri resa med befintlig linjetrafik som inte är att jämföras med skolskjuts enligt skollagen, skolskjutsförordningen och kommunala beslut.

Med **skolskjutsområde** menas det geografiska området som hör till den skola dit ~~skolbussens~~skjutsen går.

Med **vald skola** menas en skola utanför skolskjutsområdet samt en fristående skola där eleven placerats utifrån att vårdnadshavare önskat det, det vill säga ett val av skola där kommunen annars inte placerat eleven (se *Reglementet för skolplacering i förskoleklass och grundskola*). Elever med vald skola kan utifrån avstånd ha rätt till elevresa (se avsnitt 2 *Elevresa för elever inom förskoleklass och grundskola*).

Med **skollinjer** avses busstransporter som sker huvudsakligen för skolans behov. Hit räknas inte taxitransporter.

Med **linjetrafik** avses persontransporter med allmänna kommunikationer.

Med **skolväg** avses den kortaste farbara kombinerade gång-, cykel- och/eller bilväg från bostaden till skolan.

Med **hemmet** avses den bostadsfastighet där eleven är folkbokförd eller vid växelvis boende där respektive vårdnadshavare är folkbokförd.

Med hemmet jämföras korttidsboende, familjehem samt stöd-/kontaktfamilj om boendet är varaktigt och resa till och från skolan inte tillgodoses på annat sätt.

~~Med **vårdnadshavare** likställs förälder eller annan person som vårdnadshavaren tillfälligt överlåtit ansvaret till eller som på annat sätt övertagit ansvaret för barnet.~~

Med **skolskjutshållplats** avses den på- och avstigningsplats som bestämts av kommunen.

Med **hållplatsavstånd** avses kortaste kombinerade gång-, cykel- och/eller bilväg från bostaden till hållplatsen.

Med **sammanhängande bostadsområde** avses ett område som i något avseende är avgränsat gentemot ett annat bostadsområde genom t.ex. parkstråk, skog mot annan närliggande bebyggelse eller genom att all tillfart till området sker från en och samma punkt.

Med **växelvis boende** avses att en elev bor på två adresser. De båda adresserna ska vara respektive vårdnadshavares folkbokföringsadresser varav den ena även är elevens folkbokföringsadress. ~~Normalt innebär~~ Växelvis boende innebär att eleven bor ungefär lika mycket hos halva tiden vardera vårdnadshavare i ett regelbundet mönster. ~~(exempelvis onsdag-tisdag varannan vecka), hos föräldrar med gemensam vårdnad om eleven.~~

Med **tillfällig funktionsnedsättning** avses skada till följd av olycksfall som beräknas vara en begränsad tid. Hit räknas till exempel arm- och benbrott med gipsning, vrickningar, stukningar och dylikt.

Med **samordnad resa** menas att resan upphandlas genom samordning mellan skolorna för att hålla kostnaderna nere.

Med **skolanknutet fritidshem eller fritidsklubb** menas att verksamheten drivs av den skola eleven är inskriven vid.

Med **skolans fastighet** menas den adress där skolans huvudbyggnad ligger och som är skolans officiella adress.

1.3 Rätt till skolskjuts

a. Färdvägens längd

Skolskjuts anordnas mellan hemmet och skolan för elever i:

- förskoleklass om skolvägen överstiger 2 km
- årskurserna 1 - 3 om skolvägen överstiger 2 km
- årskurserna 4 - 9 om skolvägen överstiger 4 km

Elever boende i ett sammanhängande bostadsområde behandlas lika vad gäller rätten till skolskjuts. Avståndet till skolan kan då för de närmast boende understiga ovan angivna avstånd.

Skolskjuts anordnas mellan hemmet och skolskjutshållplatsen för elever i:

- förskoleklass om hållplatsavståndet överstiger 2 km
- årskurserna 1 - 3 om hållplatsavståndet överstiger 2 km
- årskurserna 4 - 9 om hållplatsavståndet överstiger 3 km

För grund- och gymnasiesärskolan görs en individuell bedömning av färdvägens längd och elevens behov av skolskjuts.

Avståndsmätning

Avståndet mellan hemmet och skolan mäts i kommunens digitala skolskjutssystem (GIS). Avståndet, den kortaste farbara skolvägen, mäts mellan folkbokföringsadressen och skolans huvudingång.

Kartunderlaget för vägarna hämtas från nationella vägdatabasen (NVDB) och kommunens egna kartor.

Vid avståndsmätning mellan hemmet och skolan tas inte hänsyn till att undervisningen kan bedrivas i olika lokaler skilda från skolans huvudadress.

Vid avståndsmätning för elever som har rätt till skolskjuts tas hänsyn till trafikförhållanden.

b. Trafikförhållanden

Trafiksäkerhetsbedömning - allmänt

Vid bedömningen av om en elev har rätt till skolskjuts på grund av trafikförhållanden görs det en trafiksäkerhetsbedömning. Trafiksäkerhetsbedömningar bör omprövas minst årligen eller oftare om omständigheterna så kräver. Kommunen kan på grund av bristande trafiksäkerhet för den enskilda ~~barnet~~ eleven besluta om undantag från avståndsnormen.

Trafiksäkerhetsbedömning - vinterskjuts

En elev kan ges rätt till skolskjuts under vintern om trafiksäkerheten försämras avsevärt, t.ex. genom att vägbredden minskar på grund av oplogade vägrenar eller att sikten för fordon på en krokig eller backig väg sätts ned på grund av mörker. Kyla, blåst och/eller mörk skog ligger inte till grund för trafiksäkerhetsbedömningen vid beviljandet av vinterskjuts.

Tiden för vinterskjuts kan fastställas som en viss period av året, till exempel 1 november - 31 mars, men kan också bedömas med hänsyn till förhållandena i det enskilda fallet.

Skoltransportens körväg

Planerad skolskjuts ska inte göra avvikelser från den rakaste färdväg om det inte motiveras av gällande skolskjutsregler. När utvikningar ("skaftkörningar") görs ska dessa hållas så korta som är praktiskt möjligt för att inte körtiderna för andra elever ska förlängas mer än nödvändigt. Eventuella utvikningar bör beslutas för högst ett år i taget så att förändrade omständigheter kontinuerligt tas med i bedömningen.

Enskild väg

Skolskjuts trafikerar enskild väg endast om denna är av godtagbar kvalitet, så att normal hastighet och därmed rimliga körtider kan hållas utan att risk för skador på skolskjutsfordon uppstår.

Om vägunderhållet väsentligen eftersatts ställs skolskjutsen in och ansvaret för skoltransporten övergår till vårdnadshavarna. De åberopade bristerna ska skriftligen dokumenteras. Inställd transport återupptas inte innan bristerna, genom förnyad besiktning, konstaterats avhjälpta.

c. Elevens funktionsnedsättning

Fysiska och psykiska funktionsnedsättningar som inte beror på olycksfall

Om en elev, av medicinska eller psykiska skäl, har behov av skolskjuts ska behovet styrkas av läkare eller psykolog. I utlåtande från läkare, psykolog eller annan relevant profession ska det framgå hur funktionsnedsättningen innebär ett behov av skolskjuts för att ta sig till och från skolan. Skolskjuts kan även ges under en begränsad period om eleven kan visa på behov av skolskjuts på grund av medicinska skäl som inte kan hänföras till olycksfall.

Olycksfall

Kommunen svarar inte för skolskjuts vid tillfällig funktionsnedsättning på grund av olycksfall. Hit räknas arm- och benbrott med gipsning, vrickningar, stukningar och dylikt. Kommunens försäkring av elever i förskola, förskoleklass, grundskola och grundsärskola täcker kostnader för resor mellan bostaden och skolan i de fall eleven har ett sådant behov på grund av en tillfällig funktionsnedsättning som ären följd av olycksfallet.

Om elevens vårdnadshavare så önskar ska skolan hjälpa till med skadeanmälan, kontakt med kommunens försäkringsbolag och eventuellt med förslag på hur skjutsen kan ordnas.

d. Annan särskild omständighet

Kommunen kan vid annan särskild omständighet besluta om rätt till skolskjuts.

Annan särskild omständighet kan vara en kombination av orsaker som var för sig inte är tillräckligt skäl för rätt till skolskjuts.

e. Val av skola

Om en elev valt en annan förskoleklass, grundskola eller grundsärskola än den där eleven annars skulle ha placerats, är eleven berättigad till skolskjuts till den valda skolan om eleven uppfyller villkoren under avsnitt 1.3 a eller b (färdvägens längd eller trafikförhållanden i förhållande till den valda skolan) och det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen. Det betyder att eleven har rätt till skolskjuts till den valda skolan om det inte innebär merkostnader för kommunen jämfört med om eleven gått i den skola där eleven annars skulle ha placerats. Rätten till skolskjuts enligt denna punkt innebär inte en skyldighet för kommunen att lägga om busslinjer.

Elever med vald skola som inte har rätt till skolskjuts kan ha rätt till elevresa utifrån avstånd (se avsnitt 2 *Elevresa för elever inom förskoleklass och grundskola*).

När det gäller elever som omfattas av avsnitt 1.3 c eller d (elevens funktionsnedsättning eller annan särskild omständighet) har dessa elever rätt till skolskjuts även om det innebär merkostnader för kommunen.

1.4 Övriga regler för skolskjuts

a. Former för skolskjuts

Skolskjuts kan ske på olika sätt, exempelvis med skollinjer, linjetrafik eller taxi. Vilken form som blir aktuell i det enskilda fallet avgörs vid en individuell bedömning.

b. Beslut om skolskjuts

[Individuell prövning](#) och beslut om skolskjuts sker efter ansökan från vårdnadshavare samt inför varje nytt läsår.

Omprövning av beslut kan göras under läsåret vid ändrade förhållanden som påverkar rätten till skolskjuts, till exempel ändrad folkbokföring eller byte av skola.

c. Samordning av skolskjuts

Rätten till skolskjuts innebär inte att sådan skjuts måste anordnas från bostadsadressen till den plats där utbildningen bedrivs eller att skolskjutsen måste anpassas till varje elevs skoltider. Kommunen kan samordna skolskjutsverksamheten och anvisa elever till särskilda skolskjutshållplatser.

d. Ensamåkning i taxi

Om en elev har behov av att åka ensam i taxi för att kunna utnyttja sin rätt till skolskjuts, ska behovet styrkas av läkare eller psykolog.

e. Taxivärd

Om en elev har behov av taxivärd för att kunna utnyttja sin rätt till skolskjuts, och behovet inte tillgodoses på annat sätt (t.ex. genom insats enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade), ska behovet styrkas av läkare eller psykolog.

f. Självskjuts

Kommunen kan i undantagsfall tillgodose elevens behov av skolskjuts genom att betala självskjutsersättning enkel väg. Ersättningen följer Skatteverkets normer för skattefri ersättning för resa med egen bil. Ersättning betalas inte ut retroaktivt.

g. Växelvis boende

En elev har rätt att ansöka om skolskjuts vid växelvis boende, enligt definitionen ovan, om villkoren för skolskjuts i övrigt är uppfyllda.

Vid växelvis boende ska de båda adresserna vara respektive vårdnadshavares folkbokföringsadresser varav den ena även är elevens. Vårdnadshavare som begär skolskjuts vid växelvis boende ska kunna visa hur boendet är upplagt t.ex. genom att ge in ett fast schema, ett avtal eller en dom som visar att det är fråga om ett varaktigt och fast arrangemang. [Skolskjuts anordnas inte till en vårdnadshavare i annan kommun.](#)

h. Korttidsboende, familjehem samt stöd-/kontaktfamilj

Vid korttidsboende samt boende i familjehem eller hos stöd-/kontaktfamilj ska vårdnadshavare inkomma med underlag som styrker boendet. Beslut fattas efter individuell prövning.

i. Skolskjuts mellan kommuner

Skolskjuts till andra kommuners skolor anordnas endast i de fall det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter. Skolskjuts anordnas inte till en vårdnadshavare i annan kommun.

j. Skolskjuts för barn-elever i fritidshem och fritidsklubb

Elever har inte rätt till skolskjuts mellan bostaden och fritidshemmet eller fritidsklubben.

k. Ansvar

Vårdnadshavarna har ansvaret för eleven till dess eleven stigit på skolskjutsen på morgonen. Om eleven missar skolskjutsen har vårdnadshavarna ansvaret för att eleven kommer till skolan. Efter skolans slut övertar vårdnadshavarna ansvaret för eleven då denna stiger av skolskjutsen.

l. Extrabeställning av skolskjuts

Beställning ska göras av kommunen. Resa som beställs av vårdnadshavare ersätts inte av kommunen.

m. Indragning av skolskjuts

Skolskjuts kan ställas in på en väg eller del av en väg om vägen inte är framkomlig eller om det är riskabelt att färdas på vägen. Detta kan t.ex. bli aktuellt när det förekommer väg- och byggnadsarbeten eller vid halka. Ersättningskjuts anordnas i sådana fall inte.

n. Samordnad resa till och från fritidshem eller korttidstillsyn i särskilda fall

Grundsärskoleelever och gymnasiesärskoleelever i fritidshem eller med korttidstillsyn har rätt till kostnadsfri samordnad hemresa från verksamheten till hemmet eller korttidsvistelsen (korttidshem, stödfamilj). Under skollov ska samordnad resa anordnas även från hemmet eller korttidsvistelsen till fritidshemmet eller korttidstillsynen.

Elever i centrala resursenheter har rätt till kostnadsfri samordnad resa till och från skolanknutet fritidshem på samma grunder som grundsärskolans elever.

2 Elevresa för elever inom förskoleklass och grundskola

2.1 Styrdokument

a. Kommunala beslut om elevresa

Elever i Uppsala kommun som går i förskoleklass, grundskola eller grundsärskola erbjuds kostnadsfri resa med befintlig linjetrafik (busskort) till vald skola om vissa avståndsvillkor är uppfyllda (BUN-2008-0016.10). Den kostnadsfria resan kan också göras med befintliga skollinjer.

Kostnadsfria resor för elever som inte har rätt till skolskjuts regleras *inte* i skollagen.

2.2 Definitioner

Med **elevresa** avses kostnadsfri resa med befintlig linjetrafik som inte är att jämföras med skolskjuts enligt skollagen, skolskjutsförordningen och kommunala beslut.

Med **vald skola** menas en skola utanför skolskjutsområdet samt en fristående skola där eleven placerats utifrån att vårdnadshavare önskat det, det vill säga ett val av skola där kommunen annars inte placerat eleven (se *Reglementet för skolplacering i förskoleklass och grundskola*).

Med **skollinjer** avses busstransporter som sker huvudsakligen för skolans behov. Hit räknas inte taxitransporter.

Med **linjetrafik** avses persontransporter med allmänna kommunikationer.

Med **skolväg** avses den kortaste farbara kombinerade gång-, cykel- och/eller bilväg från bostaden till skolan.

Med **hemmet** avses den bostadsfastighet där eleven är folkbokförd eller vid växelvis boende där respektive vårdnadshavare är folkbokförd.

Med hemmet jämföras korttidsboende, familjehem samt stöd-/kontaktfamilj om boendet är varaktigt och resa till och från skolan inte tillgodoses på annat sätt.

~~Med **vårdnadshavare** likställs förälder eller annan person som vårdnadshavaren tillfälligt överlåtit ansvaret till eller som på annat sätt övertagit ansvaret för barnet.~~

Med **växelvis boende** avses att en elev bor på två adresser. De båda adresserna ska vara respektive vårdnadshavares folkbokföringsadresser varav den ena även är elevens folkbokföringsadress. ~~Normalt innebär~~ växelvis boende innebär att eleven bor ungefär lika mycket hos halva tiden vardera vårdnadshavare i ett regelbundet mönster ~~(exempelvis onsdag-tisdag varannan vecka), hos föräldrar med gemensam vårdnad om eleven.~~

Med **skolans fastighet** menas den adress där skolans huvudbyggnad ligger och som är skolans officiella adress.

2.3 Rätt till elevresa

Elev som inte har rätt till skolskjuts enligt reglerna i avsnitt 1. *Skolskjuts för elever inom förskoleklass, fritidshem, grundskola, grundsärskola och gymnasiesärskola* kan ha rätt till elevresa, det vill säga kostnadsfri resa med befintlig linjetrafik, oavsett vilken skola eleven väljer. Elevresa kan även göras med befintliga skollinjer i mån av plats. Detta gäller för elever i

- förskoleklass om den kortaste skolvägen överstiger 2 km
- årskurserna 1-3 om den kortaste skolvägen överstiger 2 km
- årskurserna 4-9 om den kortaste skolvägen överstiger 4 km

Denna rätt gäller även om eleven före och/eller efter skoldagen vistas i fritidshem, fritidsklubb eller annan pedagogisk verksamhet.

Ett erbjudande om elevresa är inte att jämställa med skolskjuts. Det innebär att skolskjutsreglementets regler i avsnitt 1 om skolskjuts inte är tillämpliga.

Avståndsmätning

Avståndet mellan hemmet och skolan mäts i kommunens digitala skolskjutssystem (GIS). Avståndet, den kortaste farbara skolvägen, mäts mellan folkbokföringsadressen och skolans huvudingång.

Kartunderlaget för vägarna hämtas från nationella vägdatan (NVDB) och kommunens egna kartor

Vid avståndsmätning mellan hemmet och skolan tas inte hänsyn till att undervisningen kan bedrivas i olika lokaler skilda från skolans huvudadress.

Vid bedömning av elevresa tas inte heller hänsyn till trafikförhållanden.

2.4 Övriga regler för elevresa

a. Former för elevresa

Elevresa ges i form av ett skolkort för resa med befintlig linjetrafik samt skollinjetrafik i mån av plats.

b. Beslut om elevresa

Beslut om elevresa sker utifrån avståndsmätningar i kommunens digitala skolskjutssystem (GIS). Nytt beslut om elevresa tas inför varje läsår eller efter ansökan från vårdnadshavare.

Omprövning av beslut kan göras under läsåret vid ändrade förhållanden som påverkar rätten till elevresa, till exempel byte av folkbokföringsadress eller byte av skola.

c. Ansvar

Vårdnadshavarna har ansvaret för att bedöma om eleven är mogen att ta eget ansvar för resan med linjetrafik inklusive skollinjer.

d. Elevens funktionsnedsättning

Elev med funktionsnedsättning kan ansöka om skolskjuts (se avsnitt 1 om skolskjuts).

Olycksfall

Kommunen svarar inte för elevresa vid tillfällig funktionsnedsättning på grund av olycksfall. Hit räknas arm- och benbrott med gipsning, vrickningar, stukningar och dylikt. Kommunens försäkring av elever i förskola, förskoleklass, grundskola och grundsärskola täcker kostnader för resor mellan bostaden och skolan i de fall eleven har ett sådant behov på grund av en tillfällig funktionsnedsättning som är en följd av olycksfallet.

Om elevens vårdnadshavare så önskar ska skolan hjälpa till med skadeanmälan, kontakt med kommunens försäkringsbolag och eventuellt med förslag på hur skjutsen kan ordnas.

e. Växelvis boende

En elev har rätt att ansöka om elevresa vid växelvis boende, enligt definitionen ovan, om villkoren för elevresa i övrigt är uppfyllda.

Vid växelvis boende ska de båda adresserna vara respektive vårdnadshavares folkbokföringsadresser varav den ena även är elevens. Vårdnadshavare som begär elevresa vid växelvis boende ska kunna visa hur boendet är upplagt t.ex. genom att ge in ett fast schema, ett avtal eller en dom som visar att det är fråga om ett varaktigt och fast arrangemang. [Elevresa anordnas inte till en vårdnadshavare i annan kommun.](#)

f. Korttidsboende, familjehem samt stöd-/kontaktfamilj

Vid korttidsboende samt boende i familjehem eller hos stöd-/kontaktfamilj ska vårdnadshavare inkomma med underlag som styrker boendet. Beslut fattas efter individuell prövning.

g. Elevresa mellan kommuner

Rätt till elevresa, det vill säga kostnadsfri resa med befintlig linjetrafik, gäller endast inom Uppsala kommun.

3 Elevresa för elever inom gymnasieskola

3.1 Styrdokument

a. Lag

Enligt lag (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor ska kommunerna svara för kostnaderna för elevresor enligt vad som framgår av denna lag.

För en elev som har rätt till studiehjälp enligt studiestödslagen (1999:1395), ska den kommun som enligt 29 kap. 6 § skollagen (2010:800) är elevens hemkommun, ansvara för elevens kostnader för dagliga resor mellan bostaden och skolan. Ansvaret gäller för sådana resor där färdvägen är minst sex kilometer. Stödet ska ges kontant eller på annat lämpligt sätt enligt kommunens bestämmande. Om stödet ges kontant är kommunen inte skyldig att utge högre ersättning än vad som motsvarar 1/30 av basbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken för varje hel kalendermånad som eleven har kostnader för resor mellan bostaden och skolan. *Lag (2010:1250)*.

Regeringen får meddela ytterligare föreskrifter för tillämpningen av denna lag. Sådana föreskrifter får innebära att kommunens ansvar för elevens resor begränsas.

b. Förordning

I förordningen (1991:1120) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor finns ytterligare bestämmelser om kommunernas ansvar för sådana resor. Kommunen får enligt förordningen bestämma hur resorna skall ske.

Utan hinder i den ovan nämnda lagen gäller att om resorna inte rimligen kan ske med annat kollektivt färdmedel än flyg skall kommunen ersätta eleven för hans resekostnader med skäligt belopp.

3.2 Definitioner

Med **skolans fastighet** menas den adress där skolans huvudbyggnad ligger och som är skolans officiella adress.

Med **bostad** avses den fastighet där eleven är folkbokförd.

Med **färdväg** avses kortaste kombinerade gång-, cykel- och/eller bilväg från bostaden till skolan.

Med **särskilt anordnad transport** avses de resor som anordnas av hemkommunen för vissa gymnasieelever exempelvis med taxi.

Med **basbelopp** avses vad som framgår av socialförsäkringsbalken (2010:110).

3.3 Rätt till elevresa för gymnasieelever

Hemkommunen ansvarar för kostnaderna för elevresor för elever som har rätt till studiehjälp enligt studiestödslagen (1999:1395). Studiehjälp lämnas längst till och med det första kalenderhalvåret det år då den studerande fyller 20 år.

Ersättning för elevresor ges för elev när avståndet från bostaden till skolan är minst 6 km.

Ersättningen för resor ges endast från den adress där eleven är folkbokförd.

Rätt till elevresa vid växelvis boende gäller inte för gymnasieelever.

Avståndsmätning

Avståndet mellan hemmet och skolan mäts i kommunens digitala skolskjutssystem (GIS). Avståndet, den kortaste farbara skolvägen, mäts mellan folkbokföringsadressen och skolans huvudingång.

Kartunderlaget för vägarna hämtas från nationella vägdatabasen (NVDB) och kommunens egna kartor.

Vid avståndsmätning mellan hemmet och skolan tas inte hänsyn till att undervisningen kan bedrivas i olika lokaler skilda från skolans huvudadress.

Vid bedömning av elevresa tas inte heller hänsyn till trafikförhållanden.

3.4 Övriga regler för elevresa för gymnasieelever

a. Former för elevresor för gymnasieelever

Elevresor tillgodoses i form av ett skolkort för resa med befintlig linjetrafik. Rätt till skolskjuts finns bara inom förskoleklass och grundskolan.

Vid studier i annat län eller annan kommun som inte omfattas av Upplands lokaltrafiks skolkort utbetalas kontant ersättning som utbetalas månadsvis. Vid studieavbrott utgår sådan ersättning för påbörjad månad.

b. Beslut om elevresor för gymnasieelever

Beslut om elevresa för gymnasieelever sker utifrån avståndsmätningar i kommunens digitala skolskjutssystem (GIS). Nytt beslut om elevresa tas utifrån avstånd inför varje läsår eller efter ansökan från vårdnadshavare eller elev som är över 18 år.

Omprövning av beslut kan göras under läsåret vid ändrade förhållanden som påverkar rätten till elevresa, till exempel byte av folkbokföringsadress eller byte av gymnasieskola.

c. Elevresa mellan kommuner

Vid gymnasiestudier i annat län eller annan kommun som inte omfattas av Upplands lokaltrafiks skolkort utgår kontant ersättning som utbetalas månadsvis.

Vid studieavbrott utgår sådan ersättning för påbörjad månad.

Ansökan om reseersättning görs hos [kommunens gymnasieantagningen](#).

d. Elevens funktionsnedsättning m.m.

Om en elev, av medicinska eller psykiska skäl, har behov av busskort eller särskilt anordnad transport ska behovet styrkas av läkare eller psykolog. I utlåtande från läkare, psykolog eller annan relevant profession ska det framgå hur funktionsnedsättningen innebär ett behov av busskort eller särskilt anordnad transport för att ta sig till och från skolan. Busskort eller särskilt anordnad transport kan även ges under en begränsad period om eleven kan visa på behov av det på grund av medicinska skäl som inte kan hänföras till olycksfall.

Olycksfall

Kommunen svarar inte för elevresa vid tillfällig funktionsnedsättning på grund av olycksfall. Hit räknas arm- och benbrott med gipsning, vrickningar, stukningar och dylikt. Kommunens försäkring av elever i gymnasieskolan täcker kostnader för resor mellan bostaden och skolan i de fall eleven har ett sådant behov på grund av en tillfällig funktionsnedsättning som är en följd av olycksfallet.